

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó közlemények
a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez
czímzendők.
Kolozsvár, (Ó-vár, Bástyautca 9. sz.)

Rendes tagok 2 ft, körli tagok 1 trtot fizetnek
a „Méhészeti Közlöny“-t és „Erdélyi Gazdá“-t
ingyen kapják.

Méhészeti kiállításunk.

Megelégedetten adunk tudósítást méhészeti kiállításunkról.

Ösmerve a méhészeti viszonyokat, tudva, hogy elegendő idő sem állott rendelkezésre, valamint tudva azt is, hogy majdnem egy időben tartott, két más, hasonló kiállítás miatt a méhészek figyelme és érdeklődése megfelelő módon ide nem volt összpontosítható: nem voltunk és nem is lehattünk vérmes reményekkel a kolozsvári méhészeti kiállítás iránt.

Annál nagyobb öröme szolgálhat tehát a méhészet barátainak, hogy méhész társaink érdeklődése és tömeges részvéte által mégis, oly fényes eredményt sikerült elérnünk, a minőt valóban nem remélhattunk.

Összesen n e g y v e n k é t bejelentés történt; ezek közül a kiállításban résztvett h a r m i n c z h a t kiállító, legnagyobbbrészt az erdélyi részek méhészei közül, de a királyhágón tuli rész is szép számban volt képviselve; ezek között C z a k ó Sándor (N.-Káta) szorgalmas méhész társunk, ki méhészeti eszközeivel már annyszor nyert megérdemlett kitünttetést; B a l o g h Gerő (Tompahát); k i s u j s z á l l á s i m é h é s z e g y l e t; S z é n á s i Ferencz (Rác-Mecske); Ilykovic Bazil (Bogdán-Luh); P o h á n k a Ödön stb.

A bíráló bizottság augusztus 29 én reggel kezdte meg működését és nehéz munkáját csak a délutáni órákban végezhetette be.

A kiállított tárgyak oly nagy mennyiségben és akkora választékban voltak, hogy a legnehezebb feladatok egyike volt eldönteni, hogy

egyes osztályokban melyik érdemli meg az első kitüntetést s miként kelljen megosztani a rendelkezésre adott kevés elsőrendű jutalmat az annyi jeles méhészt között? Br. Bánffy Ernő, Pohánka Ödön és Csiki J. János ragyogó fényű, világos és zamatos, majdnem kristálytisza fehér pergetett méze; a kisujszállási méhészt-egylet majdnem hasonló minőségű pergetett méze, a Gebhardt Döme és a k.-monostori gazd. tanintézet nagy menynységben és kiváló izléssel kiállított, gyönyörű, zamatos pergetett mézeik; Szántó Sándor több mázsányi, rendkívül zamatos pergetett méze: Balogh Gerő világos és zamatos pergetett méze; nemkülönbén Turcsányi Gyula, Voith Gergely, Páll Kristóf, Degán Ágoston, Harmath Lajos, Gajzágó Antal, Korbuly Zati és az erd. méhészt-egylet kiváló finomságu pergetett mézei: valamenyien, méltó versenytársai voltak egymásnak, de egyszersmint felette megnehezítették az eldöntést, hogy a két elsőrendű jutalmat az annyi jeles méztermelő között, melyeknek ítéljék oda?

A lépes mézek között szintén ép oly nehéz feladat volt a sok jeles közül kiválasztani a legjelesebbeket. Az Abend András, Páll Kristóf, Voith Gergely, Harmath Lajos, Gr. Logothetti Alfréd, az erd. méhészt-egylet, k.-monostori gazd. tanintézet méheskezelője, Gáspár József, Vályi Elek, Korbuly Zati, Szénási Ferencz, Gajzágó Antal lépes méze és boxesei meglepő szépek voltak és a kiállítás díszére váltak.

A feldolgozott méztermények legnagyobb számban a Gebhardt Döme, kiváló gonddal és izléssel összeállított kollekciójában voltak képviselve. A mézes gyümölcs, befőttek, lekvárok nagyobb tömegben és díszesen voltak kiállítva és ugy a méhészt-, mint a nagyközönség kiváló érdeklődéssel szemlélte s az ugyszólva folyton tartó izelések által sikerült a nagyközönséggel megismertetni a mézes készítmények előnyeit. Rajta kívül még Gáspár József és Leonhard Henriette állított ki mézes készítményeket.

Szeszes italokat Gebhardt Döme, Gáspár József és Szénási Ferencz mutattak be. Ezek is, az eme téren elért nagy haladásról tettek tanúságot, mert a bemutatott édesített italok csaknem mindegyike, a cukros készítményekkel szemben is, versenyképesnek bizonyult.

Méhészeti eszközöket Gebhardt Döme, Czákó Sándor, Degán Ágoston, Boér Sándor, a kolozsvári törvényszéki fogház iparüzlete, illetőleg ennek derék vezetője: Incze Sándor, Turcsányi Gyula, Darnai és Kiss cég mutattak be. Gebhardt mintaszerűen jól

berendezett méhészetéből állított ki különböző rendszerű kaptárokat. A gondosan összeállított gazdag kollekczió méltán magára vonta a méhészek figyelmét. A Cz ak ó mézpergetője szintén figyelmet érdemel, különösen pedig egyszerű szerkezeténél fogva, minthogy ez a pergető csöberre van alkalmazva és a kilökő készülék az arra alkalmazott szíjj segítségével hozható megfelelő mozgásba, Cz ak ónak e pergetője már olcsóságánál fogva is (ára 7 frt) megérdemli a figyelmet. De g á n Á g o s t o n négyes anyanevelője gondolkozó és tapasztalt méhészre vall. Előnye ez anyanevelőnek, hogy kevés helyen négy anyanevelés eszközölhető; szükség esetén igen könnyű a családok egyesítése, sőt, esetleg a felső tért méztérnek lehet használni; végül, úgy van összeállítva, hogy akár szabadban, akár méhesben elhelyezhető. A fogházi iparüzlet egy pár olcsó népkaptárt állított ki, melyek feltűntek a gondos összeállítás és tiszta munka miatt. Ez alkalommal elősmeréssel jegyezzük meg, hogy a fogházi iparüzlet hasonló gyártmányai a nagybani előállításnál is, most már kifogástalanok. T u r c s á n y i Gyulának, az általa konstruált egyszerű és praktikus mézpergetője, valamint a B o é r Sándor kilenczes álló kaptára a szakértők részéről méltó elősmerésben részesültek.

Feldolgozott viaszat csak C s i k i J. János állított ki, a kinek jó hirnévnek örvendő gyárát olvasóink már ösmerik. Egy diszes üveg-szekrényben, nagymennyiségű sejtközfal volt kiállítva, kiváló izléssel, méteres hosszú szalagokban. A kiállított remek műlépek, melyek a monarchia összes, hasonló gyárai készítményei fölött állanak, ez alkalommal is diadalt arattak, és dicsőséget hoztak a magyar gyártmányra.

Egy igen érdekes gyűjteményt mutatott be G e b h a r d t Döme a mézelő növényekből. A kiváló gonddal összeállított gyűjteményben 96 mézelő növényt láttunk, szakszerűen rendezve. E gyűjteményen is meglátszik a jeles méhészmesteri keze.

Nyers viaszat C s i k i János (Korond) és K o r b u l y Zati állítottak ki.

A méhészeti kiállítást folyton nagyszámú közönség látogatta s a vegyes kiállítás iránti érdeklődés központja volt.

Az eladásra szánt tárgyak elég nagy keresletnek örvendettek; a nagyobb tömegben kiállított pergetett méz nagy része elkelt s más-nemű tárgyakból is tetemes vásárlás történt.

A kiállításnak, a központon kívül lakó méhészek közül is számos látogatója volt.

G r a n d Miklós méhészeti felügyelő és A b e n d András, a

VI-ik kerület vándortanítója szintén körünkben töltöttek egy napot, hova a kiállítás megtekintése céljából jöttek. A méhészek mindkettőjüket örömmel fogadták s kiváló jó benyomást tett az a magas figyelem, miben a miniszter részesíté egyesületünket, az által, hogy a méhészeti felügyelőt, kiállításunk tanulmányozására, hiva talból küldötte le.

A kiállítás megnyitása napján d. u. 5 órakor, az előlegesen megálapított program szerint, Bodor László e. alelnök vezetése mellett a méhészek, mintegy 25-ön felvonultak az egyesületi köztelekre, hol a méhtelep megtekintése után A b e n d András előadást tartott a méhek teletetéséről. A társaság kiváló érdeklődéssel hallgatta az előadást, melyből még a gyakorlott méhészek is sokat tanulhattak.

Az előadást követő rövid eszmecse után elnök a következőkben foglalta egybe a szabályul elfogadható kiválóbb mozzanatokat.

1. Általánosan bevett szokás, hogy a méheket sokkal melegebben telelik be, mintsem arra szükség volna. Különösen pedig téves és káros eljárás az, hogy a méztér és költőtérnek az üvegrekesz háta mögötti tere, szalmával, vagy sarjuval tömetik be, mely penészt idéz elő, minek elmaradhatlan következménye, hogy a kaptárbeli levegő megromlik. Legcezszerűbb tehát, hogy ugy a méztér alydeszkáját, mint a költőtér üveges tábláját mintegy 5 centiméter vastagon fedjük el papírossal.

2. Vérhas, mint speciális betegség nem létezik, hanem előáll, legtöbbször, ha a levegőhiány következtében a méhek nyugtalanzkodnak, vagy, ha háborgattatnak. Ezért a betelelésnél gondot kell fordítani arra, hogy a méhek megfelelő mennyiségű levegőt kapjanak; a mit elérünk azáltal, ha a népesség arányához képest üres lépeket is hagyunk a kaptárban.

3. Hibás eljárás, hogy némely méhész télire a röplyukakat elzárja s még hibásabb a pinczében, vagy épen szénaboglya alatti telelés, mint azt még sok helyt ma is teszik. Ajánlatos a szabadban való telelés, annyira nyitott röplyukkal, hogy egy méh azon kiférjen. A méh, ha télen kiröpül, kényszerülve van arra, a gyomrában meggyült váladék miatt. Ha a kiröpülés következtében el is pusztul, nagyobb a kár, ha benn őríti ki a bélsárt, mert ez esetben a kaptárt is berondítja és a levegő megrontásával a többi, egészséges méheknek is ártalmára van.

A hallgatóság az előadót megéljenezte.

Ezután a társaság a Stadlerkertbe vonult, hol egy hosszú, közös asztalnál helyet foglalva, kedélyes pohárköszöntőkkel fűszerezett lako-

mával ünnepelte meg a Kolozsvárt tartott első méhészeti kiállítás sikerét. Ott volt Grand Miklós, Abend András, Bodor László, Zágoni József, Dr. Zágoni Mózes, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Gajzágó Tivadar, Voith Gergely, Páll Kristóf, Páll Domokos, Szántó Sándor, Csiki J. János, Gazsi József, Turcsányi Gyula, Hlatki Miklós, Wieder József, Boér Sándor, Kopcsa György.

A pohárköszöntők sorát Grand Miklós nyitotta meg, kifejezést adván a délmagyarországi méhészek barátságos érzelmeinek; a magyar méhészek egyesületének elnöke, Br. A m b r ó z y Béla meleg üdvözlését tolmácsolta, kifejezván a nemes báró nevében, annak sajnálkozását, hogy halaszthatatlan teendői miatt kiállításunkra nem jöhetett le. Kiemelte, hogy mennyire meglepte sikeres kiállításunk, a mit csak az erdélyrészi méhészek között tapasztalt példás egyetértésnek köszönhetni. Az erdélyi méhészekért és az egyetértésért üríti poharát. Ezután Bodor László Grand Miklósért, a nagytekintélyű méhészmesterért. Szentgyörgyi Lajos Abend Andrásért, Turcsányi Gyula az egyesület elnökeiért, Kőmives Gerő a szamosujvári m. kör érdemes tagjaiért, Zágoni József Csiki J. Jánosért, Gazsi József Szentgyörgyi Lajosért, Dr. Zágoni Mózes Gebhardt Dömeért stb. ürítették poharát.

Augusztus 30. és 31-én este ismét társas összejöveteleket tartottak a méhészek, melyeken szintén számos méhész vett részt; szerencsés alkalom nyílt ez által, hogy a központon és vidéken működő méhészek egymást személyesen is megismerhessék s eszméket cserélve, megkönnyebbitsék a méhészet terén még reánk váró, nagy munkát. Örömmel jegyezzük fel, hogy a fontos közgazdasági cél elérése iránti nemes törekvés, a nem magyar ajku nemzetiségbelieket is közel hozta hozzánk s kedvező alkalmat nyújtott arra, hogy a közös haza boldogítására, a viribus unitis jelszó alatt kezét szoríthassunk, — a mint erről, lapunk más helyén értesítjük t. olvasóinkat. Örömlőnkre szolgált, hogy a magyar méhészek eme kiállítása alkalmat nyújthatott arra, hogy a nem magyar ajku hazánkfiával is megismertethessük törekvéseinket, céljainkat s megnyerhettünk az ügynek olyanokat is, a kiket eddig egy képzelt válaszfal tartott tőlünk távol.

Augusztus 31-én a földmivelésügyi minister küldöttje Tormay Béla, megtekintette a méhészeti kiállítást, ki azt, minden részletében megszemlélte a Szentgyörgyi Lajos kalauzolása mellett. Érdeklődést tanusított a kiállítás iránt és elősmerőleg nyilatkozott.

A következő nap, a reggeli órákban gr. Bethlen András földmivelésügyi miniszter ő Nagyméltósága tisztelte meg kiállításunkat magas látogatásával. A méhészek már lemondtak volt a reményről, hogy a szeptember 1-ről elhalasztott magas látogatás a következő nap meg fog történni, ezért, az egyesület tagjai testületileg nem voltak ott. Gebhardt Döme ösmertette meg kiállításunk részleteit. Nagy örömminkre szolgál, hogy a miniszter ő Nagyméltósága kiállításunk sikere felett meglelégedéssel nyilatkozott.

A bíráló bizottság tagjai voltak Gebhardt Döme, Zágoni József és Wied er József és a következőleg alakult meg: elnök Zágoni József, jegyző Wied er József, Gebhardt Döme bizottsági tag. A bírálat a következőkben ejtetett meg:

A) Méhészeti nyers termékek.

I-ső díjat, „állami kiállítási ezüst érmet“ Báró Bánffy Ernő nyerte kiváló szép és finom pergetett és keretes mézért.

II-ik díjat, egy darab 10 frankos aranyat, Pohánka Ödön kitűnő pergetett mézért.

III-ik díjat, dicsérő oklevelet, Csiki J. János kiváló szép és finom pergetett mézért.

IV-ik díjat, dicsérő oklevelet, Gebhardt Döme szép és jó pergetett mézért.

V-ik díjat, dicsérő oklevelet, Harmath Lajos kitűnő szép lépes és jó zamatos pergetett mézért.

VI-ik díjat, dicsérő oklevelet, Szántó Sándor nagymennyiségű kitűnő zamatu mézért.

VII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Abend András gyönyörű szabályossággal kiépitett mézes üveg harangért.

VIII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Gajzágó Antal szép és kellemes zamatu pergetett mézért.

IX-ik díjat, dicsérő oklevelet, Pál Domokos gyönyörű boxes és kellemes zamatu pergetett mézért.

X-ik díjat, dicsérő oklevelet, Erdélyrészi méhészegylet gyönyörű lép és kellemes zamatu mézért.

XI-ik díjat, dicsérő oklevelet, Gr. Logotethi Alfréd szép és áttetsző lépes mézért.

XII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Pál Kristóf gyönyörűen és szabályosan készített mézes harangocska, kitűnő zamatu és kellemes ízű pergetett mézért és gyönyörű boxesért.

XIII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Korbny Zati finom és szép pergetett mézért

XIV-ik díjat, dicsérő oklevelet, Voith Gergely finom és kellemes ízű pergetett mézért.

XV-ik díjat, dicsérő oklevelet, Degán Ágoston finom ízű pergetett mézért.

XVI-ik díjat, dicsérő oklevelet, Csiki János szép és finom ízű pergetett mézért.

XVII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Kisujszállási Méhészegylet kellemes zamatu pergetett mézért.

XVIII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Turcsányi Gyula kellemes zamatu és jóízű pergetett mézért.

XIX-ik díjat, dicsérő oklevelet, Szentgyörgyi Lajos szép mézes üveg harangért.

XX-ik díjat, dicsérő oklevelet, Balogh Gergely jóízű pergetett mézért.

XXI-ik díjat, dicsérő oklevelet, Szénási Ferencz mézzel gyártott szeszes italok és jóízű pergetett mézért.

XXII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Balázs Antal jóízű pergetett mézért

XXIII-ik díjat, dicsérő oklevelet, Hirschfeld Sándor szép és izléses rendezésért.

B) Feldolgozott termékek.

I-ső díjat, kiállítási állami ezüst érem, nyerte Csiki J. János kiválóan tökéletes műlépeiért, sejtközfal.

II-ik díjat, 10 frankos aranyat, Gebhardt Döme mézből készített szeszes italai, eczetjei, bora, mézei és befőttjeiért.

III-ik díjat, dicsérő oklevelet, Lönhard Henriette Mixed Pikles mézeczetbe savanyitva.

C) Kaptárok, méhészeti eszközök.

I-ső díjat, kiállítási ezüst érem, nyerte Gebhardt Döme méh-lakok és méhészeti eszközök összkiallításáért.

II-ik díjat, 10 frankos aranyat, Incze Sándor fogházfelügyelő a kir. törvényszéknél, gondosan összeállított lépkaptárookért.

Ezeken kívül a bizottság kiváló csinos és izléssel kiállított kiváló szép mézes üveg harangok, mézes lépek, pergetett málna méz, eczeteiért a kolozsmonostori gazdasági tanintézet méhészetét az első díjjal, állami kiállítási ezüst éremmel tüntette ki.

Végül megjegyeztetik, hogy Gebhardt Döme bíráló bizottsági tag kiállított tárgyainak bírálása alkalmával nevezett helyébe, mint jury tag Bodor László kéretvén fel, Gebhardt Döme kiállítási tárgyai azután bíraltattak meg, midőn a kiállítási termet elhagyta.

Egyleti mozgalmak.

Egyletünk augusztus hó 23-án tartott igazg. választmányi ülésen Bodor László I-ső alelnök vezetése mellett jelen voltak: Dr. Zágoni Mózes, Zágoni (Albu) József, Gebhardt Döme, Gajzágó Antal, Turcsányi Gyula, Gazsy József, Wieder József, Csiki János József, Sipos Gábor és Szentgyörgyi Lajos.

Bodor László választmányi elnök és Szentgyörgyi Lajos titkár előterjesztéséből, a mennyiben az igen szép számú bejelentésekből következtethetni, örömei veszik tudomásul a jelenlevők a közeledő méhészeti kiállítás sikerültét. S hogy a dolgok a kiállítás ideje alatt a lehető legjobb rendben történjenek, az ezen szak rendezésével megbízott Bodor alelnök felkérte az egylet elnökségi tagjait s a jelenlevő tagokat, hogy aug. 29-én kezdve bezárólag sept. 1-ig úgy délelőtt mint délután felváltva párválal működjenek közre hogy a kiállítást látogatóknak egyben-másban a szükséges felvilágosítást megadják.

A felügyelettel megbízottak s úgy minden helybeli és vidékről jövő méhésztárs a kiállítás napjain zöld szalag jelvényt visel, egy arra nyomott méhvel, hogy annál biztosabban ráírmerjenek — már külsőleg is — egymásra.

Az első nap programja akkép állapított meg, hogy d. u. 6 órára az összes méhészek s esetleg más, azokhoz csatlakozó érdeklődők, a lövölde elé gyülekeznek s onnan testületileg vonulnak föl az egylet házsongárdi méhtelepére, — hol fogadtatva s illetve köszöntve Bodor I-ső alelnök által, Abend méh. várdortanár tart szakelőadást, a méhek betelepüléséről, — s innen ismerkedési estélyre a Stadlerbe.

Az érkező tagok elszállásolásával pedig Szentgyörgyi főtitkár biztatott meg. Mintegy 15 - 20 tag számára ajánlottak a jelenlevők által azonnal elfogadások.

Gebhardt pénztáros jelentése szerint 22 frttal több az eddigi bevétel, mint kiadás, mely összegből az új alapszabályok három példányban történt letisztázásáért 6 frt kiutalványoztatott.

Aztán Zágoni (Albu) József egyl. méhészigazgató tesz jelentést az évi méhészeti üzembről, s ezen ügy kapcsán, hogy 399 kiló mézből készítettett 1360 liter finom mézeczetet s még az eladottakán kívül 50 - 60 kiló méze van az egyletnek. kebli használatra. A családok szaporulata 18 és 10 anya nevelő.

Végül Csiki J. József és Wieder jelentése vétettek tudomásul, mely szerint a Kovács Péter és fiai cégtől a méhészeti eszköztár Darnai és Kissnek adatott át; azzal a gyűlés Bodor László elítetésével, a ki „próba kiállítás“-unkat is — mint a kiállítás vezetője sikerre vezette — véget ért.

Jegyezte: **Szentgyörgyi Lajos**, főtitkár

A jobb mézelő növényekről és azok tenyésztéséről,

tekintettel hazánk égalji viszonyaira és a tenyésztésre ajánlható mézelő növények hasznosságára mezőgazdasági szempontból is.

V.

Sorszám	A jobb mézelő vagy virágport adó növények nevei		A virágzás ideje								Mit gyűjt róla a méh?	Termete és gyökérének: tartóssága	Mínő helyen terem?	Tenyésztik-e?	Hányadrendű a m. szempontból és tenyészt. ajánlható-e?	Egyesek ipari vagy mezőgazdasági értéke
	népiesen	tudományosan	3. márcz.	4. ápril	5. május	6. június	7. július	8. aug.	9. szept.	10. okt.						
93	Vesszős fagyal .	Ligustrum vulg.			6	7					jó mp	☐	k	th	I. t. a.	Vesszői fonásra, bogyi bor- és kartonfestésre haszn.
94	Sárga festőfű .	Genista tinctoria			6		8				m.	X	erd.		III	
95	Büdös gönye, földi tök	Bryonia alba .			6		8				t.	"	gyepük		III.	
96	Vérfő	Pokria sanguis.			6		8				m.	"	vizes rét		II. ta	Elsőrendű tak. növ.
97	Keskeny csővirics	Epilobium angus			6		8				m.	"	erd. rét		III.	
98	Ugorka és sárga dinnye	Cucumis { sativ Melo			6						m	⊙	k.	t.	I.	
99	Főzelékbab (paszuly	Phaseolus vulg.			6						m. p.	"	k. szánt.	t	I.	

Sorszám	A jobb mézelő, vagy virágport adó növények nevei		A virágzás ideje								Mit gyűjt róla a méh?	Termete és gyökereinek tar- tósága	Mimó helyen terem?	Tenyésztetik-e?	Hányadrendű a m. szempontjából és tenyész- ajánlható-e?	Egyesek hasznos- sága
	n é p i e s e n	tudományosan	3. márcz.	4. ápril	5. május	6. június	7. július	8. aug.	9 szept.	10. okt.						
100	Pallagi bükköny	Lath. pratensis				6			9		sok jó mp.	X	rét	I. t. a		Kitünő takarmány.
101	Tejoltó galaj . .	Galium verum .				6			10		kedv. t.	„	gyep.	II. t. a.		A legelő marhák szeretik, a lovak nem.
102	Galamb sikkantyu	Scabiosa columb.				6		9	10		m.	„	szár gyep.	II.		Fiatall levelei takarmánnyul szolgál a juhoknak.
103	Mézfű, balsamfű, vadesombor	Thimus Serphill.				6		9			gazdag m.	□	gyep.	I. t. a.		A juhok szeretik.
104	A csükkülő fajok	Centaurea . . .				6			10		m.		sz. leg.	II.		Magvai télen a madnyujt eledelt.
105	Egyiptomi farkasbab	Lupinus prolifer				6	8				mp.	⊙	hom.	II. t. a.		Legujabban nagyon ajánlatik a mivélése.
106	Fekete pesztercze	Ballota nigra . .				6		9			t.	X	utak oml.	II. t. a.		Nagyon szeretik a méhek, már Bouché ajánlta tenyésztésre.
107	Tisztosfű, tarlóvirág	Stachys recta . .				6	8	9			m.	„	tarlón	I. t. a.		Minden St. faj mézelő s a marha által is kedv. takarm.
108	Mezei sikkantyu	Scabiosa arvensis				6		9			sok m.	„	szár. gyep.	I. t. a.		Jó takarmány a marhákknak.

109	Hársfa (szódokfa)	Tilia grandifolia	6	7	m.	□	s. tér.	t.	I. t. a.	
110	Keresztes tarnics	Gentiana cruc. .	6	8	t.	χ	hegyi gyep.	—	III.	
111	Király-gyertya (kiszvirágu) . . .	Verbascum Lich- nitis	6	8	jeles t.	+	köves vágás	—	II.	Gyapjufestéshez sár- ga fest-anyagot ad.
112	Hegyi tömjén- illat	Athamanta Liba- notis	6	8	m.	"	mész.	—	III.	Lovak és marhák szeretik.
113	Kaczuross polyva hordó	Hypochaeris ra- dicata	6	8	m.	χ	rét. leg	—	II. ta.	I. rendű tak. növény.
114	Lavater füve . .	Lavatera	6	8	m.	"	mntt.	—	III.	
115	Kislevelű hársfa	Tilia parvifolia .	7		m.	□	erd. ut.	th.	I t. a.	
116	Czitromszagu méhfű	Melissa officinalis	7		m.	χ	köves domb.	—	II. t a	Gyógynövény.
117	Piros gyűszűvi- rág	Digitale purpur.	7	8	t.	+	köz.	—	II.	
118	Buzavirág csü- küllő	Centaurea cyan.	7	8	m.	"	vet.	—	I t. a.	A marhák eszik.
119	Labdatövis (göm- bös és bánáti) .	Echinops	7	8	jó m. p.	χ	miv.	th.	I. t a.	Évenként 3-szor ka- szálható és a legko- rábban; rossz föld- del beéri, stb.

Sorszám	A jobb mézelő vagy virágport adó növények nevei		A virágzás ideje							Mit gyűjt róla a méh?	Termete és gyökerének tar- tósága	Minő helyen terem?	Tenyésztetik-e?	Hányadrendű a m. szempontjából és tenyészti, ajánlható-e?	Egyesek ipari vagy mezőgazdasági értéke	
	n é p i e s e n	tudományosan	3. márcz.	4. april	5. május	6. június	7. július	8. aug.	9. szept.							10. okt.
120	Csengetyűke . .	Camp. Trachel. .					7 8				sokm.	⊗	gyep.	—	II.	Gyökerei ehetők; a marhák nem szeretik
121	Majoranna . . .	Orig. Majoranna					7 8				m	⊙	miv.	th.	II.	
122	Ökörfarkkoró; (nagyvirágu) .	Verb. Thapsus. .					7 8				sok mp	+	köves hom	—	I. t. a.	Gyógynövény.
123	Bogáncs-fajok .	Carduns					7 8				m.	+	száraz	—	III.	
124	Aszokas bárcs; zabtövis . . .	Cirsium arvense					7 8				m.	⊗	szár. hely.	th.	III.	A lovaknak nagyon jók a fiatal levelei.
125	Bagoly-borsó . .	Cicer arietinum					7 8				m.	⊙	miv.	t	I. t. a.	
126	Házi len	Linum usitatis- simus					7 8				m.	⊙	miv.	t	II t a	
127	Kender	Cannabis sativa					7 8				t	⊙	miv.	—	II.	Ragaszt is nyujt.
128	Selyemfa vagy krepin	Asclepias incar- pata					7 8				mp.	⊗	miv.	—	I t. a.	Pamut-anyagot ad.

A szász látogatók a kolozsvári méhészkiallításon.

E sorokban nem akarunk a kiállítás egyéb részleteiről szólni, csak a lehető röviden emlékszünk meg oly körülményekről, melyek méhészegyletünk üdvös működését tanusítják, magasztos céljául tűzött sikereit örvendetesen igazolják.

A mindenesetre szép számu vidéki látogatók sorában szász honfitársaink is jelentékeny számmal képviseltették magukat. Csoportosan járta végig mintegy 26 szász atyafi a kiállítást, érdeklődést tanusítva minden iránt, a mi közgazdaságilag megfigyelést érdemel Eljutottak a méhészcsoporthoz is s itt eleinte csak maguk között kezdtek beszélgetni egy s más dologról, míg mégérkezett Gräf J. F. társaságában, — ki petersdorfi lelkész — Turcsányi Gyula tagtársunk. Ő azonnal eszközölvén a kölcsönös bemutatásokat, a méhészet terén tett haladásokról, feltüntetve minden egyes eszközt, a kezelések előnyeit, a műlép használatát és mindazon közgazdasági eredményeket, melyeket a méhészet az utóbbi időben az észszerű kezelés mellett elért: tartott egy igen jól sikerült német nyelvű előadást, illetve magyarázatot.

Az atyafiak a legnagyobb figyelemmel hallgatták azt végig s tették meg feljegyzéseiket a kezükben tartott „Wirtschafts Kalender“-be,

A mennyiben azonban a kiállításon csak a dolgok felmutatásáva lehetett az előadást s magyarázatokat eszközölni: kívánatosnak tünt fel, hogy az atyafiak a meglepő eredmények műhelyeit is lássák, Gräf J. F. lelkész ur társaságában ellátogatott azért az egylet mintatelepére, Turcsányi és Gebhardt tagtársak magán méhtelepeire s azon örvendetes következményt vont a barátságos társalgás maga után, hogy a kiállítás második napján estvére már kívánatosnak mutatkozott, miszerint a kolozsvári méhészek és a szász atyafiak képviselőjében Graef lelkész ur egy oly értekezletet tartsanak, melyen legyenek megbeszélve a közös érdekek.

Igy jött létre azon esti értekezlet, melyet röviden ismertetni kívánunk.

Graef ur lelkes beszédet intézett a magyar méhészekhez. Nagyon lekötelezve érzi magát, mondá, azon szives fogadtatásért, miben Kolozsvárt részesült; főlemlíté, hogy a szász milyen odaadással van hazája és társnemzetei iránt. Örül, hogy alkalma nyílt a magyar méhészekkel kezet szoríthatni s óhajtja, vajha minél többször volna alkalmunk a a testvérnemzettel érintkezni.

Elvi kérdések lettek ezután megvitatva a mintegy 3 óráig tartó értekezleten, nevezetesen:

1. Nyujt-e a méhészet akkora anyagi előnyt, hogy a befektetett tőke és időáldozás magát kifizeti?

2. Van-e kilátás arra, hogy az ézszerű méhészet kezelését a néppel megkedveltessük?

3. A méznek nagyobb termelése nem fogja-e a termelőt azon kényelmetlen helyzetbe hozni, hogy terményeit el nem árusíthatja?

4. Ha a méhészet közgazdasági tekintetéből terjesztendő és fejlesztendő: minők azon eszközök, melyek az eredményt biztosítják?

5. Lehet-e reményelni, hogy a méhészet terén tanusított fáradozás a hazának különféle nemzetiségei között létező differentiák megszüntetésére és a közös haza érdekeinek előmozdítására, oly üdvös befolyással legyen, miszerint a testvéresülés magasztos eszméjének érvényesítése ez által is előmozdittatik?

A felvetett eme nagyfontosságú kérdések megoldására nézve a következőkben történt elvi megállapodás:

1. A méhészet a befektetett tőkének oly kamatot képes nyújtani, a minőt ez idő szerjűt — hazánkban legalább — a mezőgazdaságnak egyik ága sem képes; a méhészkedésre fordítandó idő azonban olyannak tekintendő és úgy érvényesítendő, miként ezt egyéb gazdasági kérdéseknél is felvenni szokás, t. i. hogy az idő nem befektetett tőke.

A tagtársak számokkal is kimutatják az eredményeket, melyekre azonban majd egy más alkalommal reflektálunk.

2. Az ézszerű méhészetnek ma már több rendszere van, a nép azonban nehezen mond le szokásairól s így, ezen különféle rendszerek közül csak az ismertetendő, melyet legkönnyebben lehet kezelni, — s ilyenek a Berleps-féle egyszerű rendszer mutatkozik; ezt a nép könnyen megérti, könnyen kezelheti s ennélfogva biztos kilátás is lehet arra, hogy elsajátítja.

3. A méznek nagyobb termelése a különféle feldolgozás által nem von maga után oly eredményeket, melyek miatt az eladás nehézzé válnék, de mindenesetre oda kell hatni, hogy a méznek a háztartásban e sokoldalú felhasználását ismertessük (eczet, bor, sör, befőttek, liqueurök főzésénél cukor helyett stb.).

4. A méhészetet csak úgy lehet, de úgy is kell a néppel megismertetni, hogy egyes vidékeken oly méhtelegek állíttassanak fel, me-

lyekbe a nép minden nehézség nélkül bejuthasson s tanulhasson. Oda kell továbbá törekedni, hogy a kiállítások évenként eszközöltessenek s e kiállítások legyenek vándorkiállítások, melyeken az egyes vidékek okvetlenül képviselve legyenek s alkalom adassék a szemlélőnek a tanulmányozásra.

5. Végre épen ezen érintkezés is arról győzte meg az értekezletet, miszerint az egymással való érdekeltség egymáshoz való közeledést, az egymásnak megismerése és a személyes érintkezés egymásnak becsülését vonják maguk után, s így, a nélkül, hogy egyik a másikba beolvadna, nemes versenyre kel, hogy vállvetve munkálják egymás javát, s ez által a haza felvirágzását, a haza iránt való melegszeretetet ápolja.

Szó volt még a vidéki tanítók és papok befolyásáról s ez irányu hivatásáról, egyletek alakításáról és ezeknek egymáshoz való viszonyáról, szó volt a szellemi érintkezésről s méhészlapjaink terjesztéséről, de mindezekre és sok másra, lapunk szűk tere miatt most ki nem terjedhetünk, de róluk sorrendben szólni fogunk.

(i.)

Teendők a méhesben.

Augusztus végével a már beállott hűvösebb éjszakák s részben a nálunk igen kis mérvben fejlődni szokott őszi virágok hiányában, a mézgyűjtetés saisonja lejár. Ezen oknál fogva tehát szeptember elején megkezdhetjük családainknak télire való berendezését.

Az összes méhészeti teendők legfontosabbjának ezen berendezést kell tartanunk, mert ettől tesszük függővé jövő évi eredményünket. „Ki jól vet, jól arat.“

A berendezésnél sem fukarnak, sem tulságos bőkezűnek lennünk nem szabad; mert mindkettővel kárt tehetünk. Adjunk méheinknek annyi mézet, melylyel májusig hiányt nem szenvednek; de óvakodjunk azért, hogy a berakott mézzel felesleges ürt ne támasszunk, mert kis ürben sokkal csekélyebb a fogyasztás, mintha felesleges ürt kénytelenek télen melegíteni.

Éppen ezért, legelső dolgunk az anya megtalálásával, annak népennyiségét számba vennünk s a berendezést ahoz szabnunk. A télire berendezett család legyen oly nópes, hogy ürének most kétharmadrészt lépje el.

Ezen ürt pedig következőleg rendezzük be: A költőtér felső ré-

széu belől teszünk egy félig mézes s részben méhkenyeres lépet, a többi felső lép teljesen mézes, alól szükségtelen mézet adnunk, hanem üres lépekkel töltjük ki.

A ki nincs azon szerencsés helyzetben, hogy így teljesen mézzel tele lépeket adhasson, az a teltebbeket fennti módon behelyezi, a többi aprólékosan mézes lépeket lefalazza s az ablak, ajtó közé helyezve, onnan a családdal behordatja, melynek mézét a család aztán a berakottak kiegészítésére fog fordítani.

Ezen műveletnél vigyáznunk kell, nehogy rablást idézzünk elé, végezzük inkább este s reggelit eltakarítják.

Gyenge családokat ne telejünk be, inkább egyesítsük, mert több a haszon így. A kaptárok kitömésével októberig nincs miért sietni.

Z.

Vegyes közlemények.

— **Méhészeti kiállításunkra beküldött tárgyak** már visszaküldettek a kiállítóknak. Az eladott árukból befolyt összegek e hó 10-ig megküldetnek.

— **A szépen sikerült aradi kiállításról** értesítést vettünk. Egyletünk küldöttje a bécsi kiállításról is adott értesítést, azonban tárgyalmaz miatt csak lapunk jövő számában közölhetjük.

— **Degán Ágoston** méhésztársunk Veczelről, a bécsi kiállításon dicsérő oklevelet nyert kitünő mézeiért. Miután lapunk 14-ik számában, a bécsi kiállításról adott értesítésünkben verseczi Degán Ágoston van említve, a nyomdahibát ezennel helyreigazítjuk.

— **Méhészet Svájcban.** Mencil A. tanár „Die Bienenkultur der Schweiz“ czimű, most megjelent munkájában írja, hogy Sveitzban 183,060 méhkas van 3.661,180 frank értékben. Az összes termelés méz, viasz és rajokban 1.008,093 frank és így, a méhészetbe fektetett tőke 27-98%-et jövedelmez.

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, köri tagsági díj 1 frt A tagsági díjak Gebhardt Döme méhészegyleti pénztárnoknak küldendők Kolozsvárt A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4 §.)

Lapfelügyelő bizottság: Álbú József, Csiki J. József, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Nyomatott Gámán János örököseinél.